

Drietrapsraket voor de Vlaamse economie

In het Vlaams Parlement vonden hoorzittingen plaats over de Vlaamse economie tijdens en na corona. Het is duidelijk: we moeten onze economie snel door de crisis loodsen én voorbereiden op de toekomst. Na een grondige denkoefening gaven de meerderheidspartijen een eerste grondige aanzet in de vorm van een voorstel van resolutie.

We willen de speerpunten uit die resolutie toelichten in de vorm van een 'economische drietrapsraket'. Het pakket bestaat immers uit maatregelen op de korte, middellange en lange termijn. De N-VA wil de creativiteit en veerkracht die tijdens de coronacrisis aan de oppervlakte kwamen, aangrijpen om de Vlaamse economie te moderniseren, te digitaliseren en klaar te maken om te stralen in de komende decennia. De mens staat daarbij centraal. Een adequaat sociaal beleid kan maar gedijen dankzij een sterke economie.

De gevolgen van de coronacrisis voor onze open en exportgerichte economie zijn zwaar en voldoende gedocumenteerd. Ondernemingen zien een enorme terugval van de omzet. 33% van de voornamelijk grote ondernemingen schort investeringen op, bijna 10% vreest een faillissement. Volgens de vooruitzichten kunnen 180.000 werknemers en 70.000 zelfstandigen de komende maanden zonder werk vallen. Voor Vlaanderen houdt de VDAB rekening met 60.000 extra werkzoekenden.

Maar aan de andere kant toonde de crisis ook de creativiteit en de veerkracht die in Vlaanderen aanwezig zijn. Ondernemingen gooien hun productie om en verkennen nieuwe markten. Winkels en horecazaken ontwikkelen in sneltreintempo een online aanbod. Er wordt massaal thuisgewerkt en vergaderd via internet. Deze crisis vernietigt dingen, maar leidt ook tot creativiteit.

Die positieve en hoopgevende ontwikkeling grijpen de N-VA-leden uit de commissie Economie van het Vlaams Parlement aan om een pakket maatregelen voor te stellen dat de basis legt voor het Vlaanderen van de toekomst. Naast dit pakket moeten ook op federaal en Europees niveau maatregelen worden genomen om de concurrentiepositie van al onze ondernemingen en zeker onze kmo's te vrijwaren. Want zonder een sterke open economie is er geen welvaart, laat staan sociale zekerheid.

1 Ondersteuning op de korte termijn

We zitten nu nog middenin de crisis. Zolang geen nieuw vaccin is ontwikkeld, blijven de ‘anderhalvemeter’-maatschappij en -economie een feit. Daarom hebben de Vlaamse en de federale regering snel verschillende noodzakelijke initiatieven genomen om de gevolgen van de coronamaatregelen te verzachten en de eerste enorme economische schok op korte termijn op te vangen.

Heel wat ondernemingen komen echter financieel in ademnood en zien hun (financiële, concurrentiële,...) positie fel verzwakt. In het geheel van de genomen maatregelen moet bijkomend werk worden gemaakt om de cashflow van de ondernemingen en de solvabiliteit op de lange termijn te versterken.

Tevens roepen we de Vlaamse en de federale overheid op om alert te zijn en om strategische sectoren, sleutelondernemingen en beloftevolle, maar kwetsbare *start-ups* en *scale-ups* te **beschermen tegen buitenlandse overnames**.

De kans bestaat dat er een heropflakking komt van het virus of dat er in de toekomst een andere pandemie de kop opsteekt. We kunnen onze economie geen tweede keer in lockdown laten gaan. De Vlaamse regering moet een ruim **draaiboek** uitwerken met mogelijke scenario's voor een crisis-bestendige aanpak voor de verscheidene sectoren gebaseerd op de verdere toepassing van het contactonderzoek en het maximaal openhouden van de economie. De bedoeling moet zijn om de verspreiding van het virus te beperken met een zo laag mogelijke maatschappelijke en economische kost.

2 Middellange termijn

Ook in een post-coronatijdperk moet de verhoging van de **werkgelegenheidsgraad** de inzet blijven van de Vlaamse regering. Het vergt een consequente aanpak om de mismatch tussen vacatures en de werklozen aan te pakken, de competenties te versterken door opleiding en stage, de afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen en de mensen die geen betaalde arbeid verrichten aan het werk te krijgen.

De corona-crisis heeft nogmaals aangetoond dat het begeleiden en opleiden van tijdelijk werklozen moeilijk is. De VDAB beschikt immers niet over hun gegevens en kan hen niet contacteren. Ondertussen gaat kostbare tijd verloren. De arbeidsmarktsituatie van de Gewesten is sterk verschillend. Door een onvolmaakte, complexe en inefficiënte staatsstructuur hangt een goede werking van de arbeidsmarkt niet alleen af van onze eigen inzet, maar ook van de noodzakelijke hervorming van structurele knelpunten door de federale overheid. Als Vlaanderen de uitdagingen op de arbeidsmarkt wil aanpakken, is de **regionalisering van de bevoegdheden** noodzakelijk om eigen accenten te leggen en aangepaste beleidsinstrumenten in te zetten.

We moeten ook **nagaan of de overheidsmiddelen verantwoord, efficiënt en doelmatig worden ingezet**. Ondersteuning moet zich concentreren op lokaal verankerde en toekomstgerichte ondernemingen met een groot potentieel om toegevoegde waarde en bijkomende jobs te creëren. Het ondersteuningsbeleid moet doelmatig en evidence-based zijn. In het licht daarvan vragen we de Vlaamse regering om de beleidsinstrumenten gericht naar de economie en de arbeidsmarkt te evalueren op hun doelmatigheid. Voor een **evidence-based beleid** moet er voldoende ruimte zijn om op beperkte schaal te experimenteren en via proeftuinen concrete maatregelen uit te testen. Op basis van de ervaringen en de effecten kan worden

bijgestuurd en breder worden uitgerold. Daarvoor hebben we nood aan de ontsluiting van alle beschikbare en nuttige data bij overheden, instellingen en dienstverleners voor nader onderzoek.

Om de mensen beter voor te bereiden op de transitie in de loopbaan, moet de **leercultuur** in Vlaanderen worden versterkt. We moeten van de gangbare paden durven afwijken en creatief durven nadenken om van vorming en opleiding een rode draad te maken binnen de volledige carrière.

Lange termijn

Wij willen niet teruggaan naar de orde van de dag. Wij grijpen de crisis aan om een **visie uit te werken over de economie van de toekomst**. De uitdaging is om de voedingsbodem te versterken waarop de kiemen van innovatieve ontwikkelingen zich ten volle kunnen ontwikkelen. De beste manier om ons tegen toekomstige schokken te wapenen is door onze economie wendbaar te maken. Zonder taboes moeten we het bestaande in vraag durven stellen en op zoek gaan naar een nieuw optimistisch toekomstperspectief om onze economie structureel te versterken en de creativiteit te stimuleren.

Dat stelt ons in staat om de negatieve effecten beter te incasseren, verworvenheden niet te laten verloren gaan en opportuniteiten optimaal te benutten. Met het oog op een globaal toekomstbeeld voor onze economie moet Vlaanderen een visie uittekenen en de krijtlijnen voor de toekomst trekken. Deze visie vormt zo de basis voor verdere ontwikkelingen op de lange termijn en reikt een model aan om beleidsinitiatieven te nemen en af te wegen.

Iedere transitie start met het stellen van de juiste vragen. Wij vragen dat de economische en maatschappelijke relancecomités binnen hun opdracht bouwstenen aanreiken en nadenken over een werkmethode om een toekomstvisie voor onze economie voor te bereiden. Concreet willen we hen de opdracht toevertrouwen om duidelijke vragen te formuleren waarop Vlaamse beleidsmakers een antwoord moeten zoeken en formuleren om te komen tot een visie op de lange termijn. Het gaat over vragen zoals:

- Wat zijn de ondernemingen van de toekomst en hoe ziet het productieproces er uit?
- Hoe zal de arbeidsmarkt verder evolueren?
- Wat zijn de jobs van de toekomst?
- Hoe kunnen we alle talenten aanspreken en competenties maximaal versterken?
- Hoe zullen de technologische ontwikkelingen, de digitalisering en de artificiële intelligentie de economie en de arbeidsmarkt beïnvloeden?
- Hoe gaan we om met onze grondstoffen en met een duurzame productie, circulaire modellen en efficiënte mobiliteit?
- Wat met de globalisering na de coronacrisis of zien we een meer lokale reflex?
- Hoe kunnen we de nieuwe vormen van werken, zoals telewerken, videocalls en digitale platformen, verder uitbouwen?

Ten slotte mikken we op een maximale samenwerking met en inzet van de **federale overheid en de Europese Unie** om deze drietrapsraket te versterken.

Overzicht maatregelen

Ondersteuning op de korte termijn

- de ondernemingen meer zuurstof geven door de cashflow en de solvabiliteit van de ondernemingen te versterken
- strategische sectoren, sleutelondernemingen en beloftevolle, maar kwetsbare *start-ups* en *scale-ups* **beschermen tegen buitenlandse overnames**
- een ruim **draaiboek** uitwerken met mogelijke scenario's voor een crisis-bestendige aanpak gebaseerd op het maximaal openhouden van de economie

Middellange termijn

- de verhoging van de **werkgelegenheidsgraad** moet de inzet blijven
- de volledige **regionalisering** van het arbeidsmarktbeleid
- de beleidsinstrumenten gericht naar de economie en de arbeidsmarkt moeten worden geëvalueerd op efficiëntie en doelmatigheid
- **evidence-based beleid** voeren door **proeftuinen** op te zetten om meer mensen aan het werk te krijgen en uit de ervaringen lessen te leren om het beleid op grotere schaal uit te rollen
- **data** van de overheden beter ontsluiten
- **leercultuur versterken** in Vlaanderen

Lange termijn

- Nadenken over de toekomst van onze economie en de bestaande relancecomités de opdracht geven om de vragen op te lijsten waarop we een antwoord moeten formuleren voor een visie op de lange termijn

Met de resolutie en deze tekst openen de N-VA-leden van de commissie Economie in het Vlaams Parlement het debat over de economie en maatschappij 'post-corona'. Werkten hier aan mee:

Alessia Claes

Annick De Ridder

Maaïke De Vreese

Andries Gryffroy

Philippe Muyters

Axel Ronse

Elke Sleurs

Tine van der Vloet